

Chung Ju-Yung – Hành trình từ người nông dân trở thành ông chủ Tập đoàn Hyundai

Từ một cậu bé nông dân tay trắng và không biết gì về doanh nghiệp, Chung Ju-yung đã dựng lên đế chế Hyundai (có nghĩa “Hiện Đại”) hùng mạnh, trở thành một trong những doanh nhân đáng nể nhất lịch sử doanh nghiệp châu Á...

Xây dựng “đế chế Hyundai”

Sinh ngày 25-11-1915 tại Asan thuộc Tongchon (Bắc Triều Tiên), Chung Ju-yung là con cả trong gia đình nông dân nghèo có đến 8 người con. Trình độ học vấn chính thức của Chung Ju-yung chỉ kết thúc ở bậc tiểu học, khi cha cho Ju-Yung nghỉ học để giúp gia đình. Sau thời gian làm ruộng, Ju-

Yung làm công nhân xe lửa. Cuối cùng, Ju-Yung trốn nhà xuống miền Nam. Mặc dù bị bố bắt lại hai lần, Ju-Yung thành công ở lần thứ ba, lúc 16 tuổi. Ju-Yung trang trải chuyến đi xuống miền Nam bằng cách đánh cắp một con bò của cha và bán làm lộ phí. Tại Seoul, Ju-Yung xin vào một cửa hàng gạo với chân chạy vặt và giao hàng cho khách. Cuối cùng, Ju-Yung dành đủ tiền mở cửa hàng gạo riêng. Thời điểm quân đội Nhật chiếm đóng Triều Tiên, việc một người địa phương sở hữu doanh nghiệp thực phẩm bị xem là bất hợp pháp. Để qua mắt lính Nhật, Ju-Yung tự mình đánh xe giao hàng, như thể làm công cho người khác...

Năm 1940, Chung Ju-yung vay tiền bạn mở gara sửa xe, dù không biết chút gì về cơ khí cũng như xe hơi. Phương tiện quen thuộc của Ju-Yung là chiếc xe đạp. Doanh nghiệp sập tiệm. Năm 1946 (sau khi hai miền Nam-Bắc Triều Tiên chính thức phân cắt), Ju-Yung mở lại doanh nghiệp sửa xe, đặt tên cửa hàng là Hyundai. Năm 1947, Chung Ju-yung thành lập Hyundai Civil Industries với 11 nhân viên (trong đó có một "kỹ sư" vốn là giáo viên kỹ thuật cơ khí). Nhờ em trai Chung In-yung (thông thạo tiếng Anh), Ju-Yung trúng nhiều hợp đồng xây dựng cho quân đội Mỹ tại Hàn Quốc. Đến khi chiến tranh Triều Tiên kết thúc (1953), Hyundai Construction đã trở thành một trong những công ty xây dựng lớn nhất Hàn Quốc. Ju-Yung bắt đầu tính đến các dự án quy mô hơn (trong đó có công trình sửa cầu Indo-gyo tại Seoul). Với thanh thế ngày càng lan rộng, Hyundai được để ý và mời tham gia thầu nhiều công trình chính phủ, đặc biệt dưới thời Park Chung Hee. Dù lúc đó đã là doanh nhân tiếng tăm lừng lẫy Seoul, Ju-Yung vẫn làm việc đến mịt tối và luôn đi bộ 5 km từ văn phòng về nhà, nơi nghỉ ngơi và cũng là kho chứa phụ tùng.

Trở thành đại gia chỉ với tờ 500 Won

Năm 1976, Hyundai tung ra mẫu xe hơi đầu tiên, hiệu Pony (Hyundai lần đầu tiên xuất khẩu xe hơi sang Mỹ là năm 1986). Đầu thập niên 1970, Hyundai bành trướng mạnh. Cùng vợ (Byun Jung-Suk), Ju-Yung đưa 8 con trai và một con gái vào tập đoàn. Khi bắt tay xây dựng công nghiệp đóng tàu, Ju-Yung đến hết ngân hàng này đến ngân hàng nước ngoài khác để vay vốn nhưng đều bị từ chối. Không nản, Ju-Yung sang Anh. Vào Ngân

hàng Barclays tại Luân Đôn, ông rút ra tờ 500 won với hình con tàu mà người Triều Tiên từng đóng vào thế kỷ 16, 300 năm trước khi người Anh cho ra đời con tàu sắt đầu tiên của họ. Chung Ju-yung nhấn mạnh rằng công nghiệp đóng tàu Triều Tiên hẳn có thể tiến xa từ lâu nếu không bị triều đại Chosun cản trở. Với tờ 500 won, Chung Ju-yung đã được vay 50 triệu USD từ Barclays!

Cơn bùng nổ dầu hỏa 1973 là một trong những bệ phóng đưa Hyundai vào danh sách những tập đoàn khổng lồ thế giới. Chung Ju-yung nhanh chóng nhận ra cơ hội tại vùng Vịnh. Trước thập niên 1970, Hàn Quốc chưa có con tàu nào lớn hơn 10.000 tấn nhưng lời quảng cáo về Hyundai của Tổng thống Park Chung Hee đã giúp đem lại hợp đồng đầu tiên hai tàu dầu 240.000 tấn đặt từ Hy Lạp. Tiếp đó là đơn đặt hàng từ Hong Kong và Nhật.

Năm 1975, Chính phủ Hàn Quốc ra lệnh tất cả dầu nhập từ Trung Đông phải được chở bằng tàu dầu Hàn Quốc. Nhờ vậy, cuối thập niên 1980, Hyundai đã trở thành nhà đóng tàu lớn nhất thế giới. Đến thập niên 1980, Hyundai là doanh nghiệp gia đình lớn nhất Hàn Quốc. Từ Hyundai Engineering (xây dựng), Hyundai Motors (xe hơi), Hyundai Merchant Marine (đóng tàu), Chung Ju-yung thành lập Hyundai Electronics – nơi không đầy 10 năm sau trở thành nhà sản xuất chip vi tính lớn thứ nhì thế giới. Năm 1985, ông ra lệnh cho người em trai, Chung Se-Yung, chịu trách nhiệm thành lập một nhà máy xe tại Mỹ. Năm 1986, những chiếc Hyundai Excel đầu tiên, với thiết kế Ý và động cơ Mitsubishi, bắt đầu lăn bánh trên xa lộ Hoa Kỳ.

Với thành tích đầy thuyết phục, Chung Ju-yung được tặng huy chương từ Nữ hoàng Anh Elizabeth II; và năm 1982, ông trở thành doanh nhân không thuộc người Mỹ đầu tiên nhận bằng tiến sĩ danh dự về kinh thương từ Đại học George Washington. Trong nước, Chung Ju-yung liên tiếp giữ ghế chủ tịch Liên đoàn công nghiệp Hàn Quốc trong gần một thập niên và là một trong những người tham gia đàm phán giúp Seoul giành quyền đăng cai Thế vận hội 1988. Như hầu hết tỷ phú tự lập, Chung Ju-yung bắt đầu ôm mộng chính khách. Năm 1992, với tài sản cá nhân 4 tỷ USD (người giàu

nhất Hàn Quốc thời điểm đó), ông tuyên bố tranh cử tổng thống. Đảng Nhân dân thống nhất của ông giành 16% phiếu và sự nghiệp chính trị Ju-Yung có lẽ còn đi xa nếu không bị cản trở từ qui kết của Chính phủ Kim Young-sam về việc Ju-Yung dùng quỹ công ty cho chiến dịch vận động tranh cử.

Giấc mơ không trọn vẹn

Trong suốt cuộc đời, giấc mơ trở lại quê cha đất tổ luôn ám ảnh Chung Ju-yung. Năm 1998, ông là công dân Hàn Quốc đầu tiên bước qua biên giới CHDCND Triều Tiên mà không có quân đội đi kèm. Ông đã đánh cắp bố một con bò để làm lộ phí xuống miền Nam, dựng sự nghiệp từ bàn tay trắng; và bây giờ, Chung Ju-yung – doanh nhân thành đạt nhất Hàn Quốc – dắt một con bò băng ngang Bàn Môn Điểm trở lại miền Bắc để “trả lại” món nợ đầy nước mắt năm xưa.

Đó là một trong 1.001 con bò (có tài liệu ghi 500) được Chung Ju-yung tặng nông dân làng Asan, nơi chôn nhau cắt rốn của ông. Một trong những dự án chính của Ju-Yung trong chuyến đi trên là thương nghị với Chính phủ Bình Nhưỡng về công trình khu du lịch tại núi Keumgang thuộc địa phận CHDCND Triều Tiên. Tuy nhiên, Chung Ju-yung đã mất trước khi toàn bộ công trình hoàn thành...